

Bijlage bij de omzendbrief betreffende de gemeentelijke begroting 2023

Gendergevoelig begroten verloopt in twee fasen: eerst worden de uitgavenkredieten ingedeeld per categorie en vervolgens wordt er gendertoelichting verschaft per gemeentedienst.

1. Uitsplitsing van de kredieten per uitgavecategorie

De beherende dienst analyseert elk begrotingsartikel in detail (rekening houdend met de functionele dienstcode) in overleg met de bevoegde schepen, om de uitgaven ten laste van het begrotingsartikel in 3 categorieën uit te splitsen:

- Categorie 1: Neutrale kredieten die de interne werking betreffen of geen genderdimensie bevatten.
- Categorie 2: Genderspecifieke kredieten, m.a.w. kredieten met betrekking tot acties die tot doel hebben de gelijkheid van mannen en vrouwen te verwezenlijken.
- Categorie 3: De naar gender opsplitsbare kredieten (uit te splitsen naar gender of niet specifiek) die betrekking hebben op een overheidsmaatregel en die een genderdimensie omvatten: het betreft uitgaven die rechtstreeks of onrechtstreeks betrekking hebben op personen. Deze categorie omvat alle kredieten waarvan de classificatie niet vaststaat. Het zijn dit soort posten die in een strategie voor gendermainstreaming bijzondere aandacht vergen.

Voorbeeld van categorisering:

Dienstcode	Omschrijving	BI 2023	GGB: Cat. 1	GGB: Cat. 2	GGB: Cat. 3	Gendermotivering
000/21101#0215.2016	LENING GEWEST: FINANCIELE LASTEN VAN DE LENINGEN TEN LASTE VAN DE GEMEENTE	333 487	333 487			De schulduitgaven zijn neutraal omdat ze voortvloeien uit contractuele verbintenissen

Standaardindeling:

Om de categorisering van de uitgaven te vergemakkelijken en zoveel mogelijk te harmoniseren tussen de verschillende gemeenten, geven wij u alvast enkele richtlijnen mee. De onderstaande uitgaven worden systematisch als volgt gecategoriseerd:

- Personeelsuitgaven:

Bijdragen aan beroepsordes, premies en toelagen, sociale voorschotten aan personeel, terugbetaling van openbaar vervoer, arbeidsongevallenrente, verzekering tegen werkongevallen, bijdragen aan de sociale dienst: in categorie 1 (neutraal).

De lonen moeten worden ondergebracht in categorie 3 (uitsplitsbaar naar gender). De genderanalyse van de uitgekeerde lonen vult immers de personeelsdiagnose op het vlak van diversiteit aan, die de uitvoering van een diversiteitsplan vergezelt (wettelijke verplichting voor de gemeenten). De genderanalyse van de lonen kan namelijk aantonen dat vrouwen moeilijk toegang krijgen tot de best betaalde functies, of dat er bij een dienst een gemengdheidsprobleem bestaat. Een dergelijke analyse kan zo bijvoorbeeld leiden tot de invoering van een strategie voor gemengdheid in bepaalde functies,

die zowel in de gendertoelichting van de dienst als in de acties van het diversiteitsplan beschreven kan worden.

Terugbetalingen van kosten en vergoedingen, administratieve werking, uitgaven verbonden aan gebouwen (water, gas, stookolie, elektriciteit), huur, voertuigen (onderhoud en verbruik), financiële beheerskosten: in categorie 1 (neutraal).

- Schulduitgaven:

Alle artikels die verband houden met de terugbetaling van de schuld worden ondergebracht in categorie 1 (neutraal), omdat deze uitgaven voortvloeien uit contractuele verplichtingen.

- Buitengewone uitgaven:

Alle buitengewone uitgaven worden automatisch beschouwd als behorend tot categorie 3 (uitsplitsbaar naar gender) omdat ze per definitie ingegeven zijn door bewuste keuze. Het is dus van belang dat keuzes die gemaakt worden inzake buitengewone uitgaven passen in het streven naar gendergelijkheid. Dat is in het bijzonder het geval bij grote werken voor de inrichting van openbare ruimtes, die aandacht moeten besteden aan de genderdimensie, om niet onbewust openbare ruimtes te creëren waar vrouwen zich uitgesloten voelen of ruimtes die niet voldoende rekening houden met hun behoeften.

2. Opstellen van toelichting per gemeentelijke dienst

Elke gemeentelijke dienst stelt een gendertoelichting op, in overleg met de bevoegde schepen. Die toelichting omvat een analyse van een gekozen overheidsbeleid uit de begroting, bepaalt doelstellingen inzake gelijkheid van vrouwen en mannen en stelt acties voorop om ze te bereiken. Er worden genderindicatoren gekozen om de mate van gelijkheid tussen vrouwen en mannen te meten. Deze indicatoren zouden in de mate van het mogelijke rechtstreekse bewijzen moeten leveren wat betreft de situatie die of het resultaat dat gemeten wordt; Ze hebben tot doel de voortgang van de resultaten te evalueren en te controleren. Hieronder volgt meer uitleg over de gendertoelichting en de genderindicatoren.

Hoe een gendertoelichting opstellen?

Bij het uitwerken van een gendertoelichting is het belangrijk onderstaande fasen te volgen:

1. Vertrekken vanuit een vaststelling (gemeentelijke realiteit, gendergerelateerde gegevens, studies, vragenlijst, enquête, enz.);
2. Zich vragen stellen (houdt het dossier rekening met het genderspect, met name de weerslag van de activiteit op de situatie van respectievelijk meisjes, jongens, vrouwen en mannen? (Zo ja, preciseren op welke wijze.) Zijn de nodige elementen om rekening te houden met het genderspect beschikbaar of niet? Houdt de wijze waarop de middelen besteed worden in het betrokken dossier genderongelijkheden in volgens de uitgevoerde analyse?
3. Doelstellingen bepalen (bijvoorbeeld de participatiegraad van meisjes voor een bepaalde actie verhogen, stereotiepe gendervertegenwoordiging in de visuele communicatie van de gemeente vermijden).
4. Een strategie vooropstellen om die doelstellingen te bereiken (een communicatiecampagne voeren, een nieuw activiteitenprogramma organiseren, een enquête houden, enz.).
5. Opvolgingsindicatoren bepalen:

De indicatoren zijn bestemd voor het evalueren en controleren van de voortgang van de resultaten. Ze moeten realistisch zijn (beschikbare gegevens, redelijke termijnen, enz.), alsook realiseerbaar, relevant, gemakkelijk in gebruik en indien mogelijk termijngebonden. De indicatoren kunnen van kwantitatieve aard zijn (cijfers, verhoudingen, percentages) of van

Bijlage B5B

kwantitatieve aard (meningen, perceptie van verandering, aard van de participatie van vrouwen en mannen ...). Er bestaan geen universele indicatoren. Elke indicator moet uitgewerkt worden door de personen die belast zijn met de uitvoering van het project.